

ФИЛОСОФСКИЯТ ФАКУЛТЕТ И КУЛТУРНИЯТ ЦЕНТЪР НА
СОФИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

в партньорство с

Факултета по философия на университета в Гуанахуато

Центъра по философия към Токийския университет

Факултета по хуманитарни науки на националния университет „Киево-Могилянска
академия“

Департамента по сравнително литературознание на университета „Билги“ в Истанбул

обявяват

CALL FOR PAPERS

за международната интердисциплинарна конференция

ПРОСВЕЩЕНИЕТО ОТ НЕЗАПАДНА ПЕРСПЕКТИВА

ПРОБЛЕМНО ПОЛЕ НА КОНФЕРЕНЦИЯТА

Просвещението е интелектуален и философски връх в историческото развитие на Европа. То е създавало могъщи идеи и идеали – свободата, моралния закон, автономното гражданство, братството и равенството, представителната демокрация и толерантността, както и идеите за прогрес и рационална управляемост на обществото. В същото време обаче, то е легитимирало и европоцентричното завладяване на света, служейки за универсалистско оправдание на имперски завоевания, на унищожаване на местни традиции, на безмилостното технологизиране и експлоатиране на различни неевропейски култури, на принудителен износ на „цивилизация“ и „модерност“.

Днес основните последици от Просвещението изглеждат двусмислено: разпространение на грамотност, научен и икономически прогрес, върховенство на закона, еманципаторски движения, наред с векове на колониално управление, насилствени политически промени, бедстващ свят и локални войни. Просвещенските идеи са вдъхновили няколко вида революции – политически, философски, технологически. Те са нормативната основа на демокрацията, но също и на свободния пазар, технологията и капитализма; те легитимират колонизацията, но също и антиколониалните и антикапиталистически съпротивителни движения. Философи, писатели и публични фигури на Просвещението, заедно с агенти на масово образование и грамотност, са разпространили по света нормите на човешкото достойнство, суверенитета и еманципацията, които и днес са залегнали в правовия и моралния ред на „глобалното настояще“. Но техните тъмни двойници – европоцентризмът, национализмът, расизмът, ксенофобията, патриархализмът – се коренят в същия този интелектуален, морален и политически проект и също продължават да формират нашето настояще.

Всичко това показва, че Просвещението е все още актуален, дискуссионен проблем с важни политически и интелектуални импликации; то повдига въпроси и съмнения – дали Модерността е завършен или все още незавършен проект? Именно в този смисъл мисленето за Просвещението и Модерността означава не само мислене за собствения ни произход, но и обосноваване на настоящето и проектиране на бъдещето ни.

Конференцията има за цел не просто да преосмисли тези, вече известни и неизбежни противоречия, но също и да *де-европеизира историята на Просвещението и неговото съвременно състояние*: да предложи нови перспективи от „перифериите”, които, както се надяваме, ще преразгледат амбивалентното наследство на Просвещението по нов евристичен начин.

Предлагаме следните възможни теми:

- Историческата съдба на Просвещението в неевропейските периферии. Политически, публични и културни ефекти и тяхното развитие. Агенти, канали, дискурси, събития, личности.
- Просвещението и неевропейските периферии/ култури/ модерности: внесени или автохтонни?
- Съществуват ли специфични контексти и традиции - локални, пред-просвещенски, характерни за съответните култури; каква е спецификата на регионалните модернизации?
- Вътрешни „периферни“ дискусии около просвещенските идеи и идеали: какви са локалните варианти на общите дебати и спорове?
- Рецепцията на големите европоцентрични разкази на Просвещението и рецепция на големите просвещенски философи и писатели: тяхната функция, съдба и местна специфика в неевропейски контексти в епохата на колониализма.
- Просвещение и пост-колониални изследвания. Разлики между неевропейски и западни перспективи. Преразглеждане на стереотипа „западна перспектива“. Дали „периферията“ е добро понятие и реална алтернатива? Просвещенските идеи и ценности в контекстите на колонизацията, пост-колониалното състояние, самоколонизацията.
- Проблеми на десекуларизацията на света и критиката на Просвещението. Необходимо ли е преразглеждане на секуларния световен ред?
- Какво е наследството на Просвещението в глобалния свят, в който свободата, властта на разума и човешкото достойнство са заплашени? Можем ли да защитаваме и предефинираме тези иде(ал)и днес?
- Какви са различните видове анти-просвещенски движения: идеи, личности, дискусии, събития. Как „перифериите“ поставят под въпрос и провокират европоцентричния универсализъм на Просвещението?

- Какви са местните отговори на глобалните въпроси: какво се случва след критиката и кризата на *големите разкази*, има ли нови алтернативни политически проекти, как би могло да се реагира на кризата на въображението и на липсата на алтернатива на неолибералния модел?
- Край на Просвещението? Местното и историческо изчерпване на просвещенските идеи, утопии, понятия и дискурси. Дали локалните кризи са знак за глобално разлагане на просвещенския проект?
- Утопията и наследството на Просвещението. Каква е съдбата на утопията след рухването на държавния комунизъм, в неолибералното настояще „без алтернатива“? Какви са начините и моделите на въобразяване на бъдещето днес?

УСЛОВИЯ ЗА УЧАСТИЕ

Конференцията ще се състои между 23 и 27 май 2016 година. Основната ѝ част ще проведе в Ректората на Софийския университет на 23, 24 и 25 май. Втората част (докторантско училище) ще се проведе в УНБ „Цветан Бончев“, местност Гьолечица, Рила планина на 25, 26 и 27 май.

Официалният език на конференцията е английски.

Очаква се участниците да бъдат експерти в областта на философията, културните изследвания, антропологията, социологията, културната история, литературата и изкуствата и други хуманитарни области. Настоящият Call е отворен и за млади учени и докторанти, кандидатстващи за докторантското училище, което ще бъде ръководено от изтъкнати учени.

Краен срок за кандидатстване: 1 февруари 2016

Предложенията за участие (съпроводени с тема от проблемното поле на конференцията, резюме от 300 думи, кратка библиография и академично CV) трябва да бъдат изпратени на адрес enlightenment.conference2016@gmail.com

Разходите за настаняване и храна на избраните участници (специално поканени лектори, утвърдени и млади учени) се покриват от Софийския университет „Св.Климент Охридски“. Пътните разходи се поемат от самите участници.